

Bulletin

Metodického centra
Univerzity Mateja Bela
pre Slovákov v zahraničí

Banská Bystrica 2011

Obsah:

„...Často si staviamo otázku, či sa udržíme? Udržíme sa, ak budeme pracovať, ak sa pozdvihneme na úroveň najkultúrnejších národov. Nemôžeme zavážiť číselne, ale len svojou dobrou kvalitou. Nás inteligent musí byť dobre školený, nás obchodník a remeselník musí byť dobre vyučený, nás sedliak musí dobre obrábať zem. Ked si svojou statočnosťou, svojou vyspelostou vybojujeme respekt pred ostatnými, nie to tej moci, ktorá by nás premohla, ktorá by nás zničila. ...Ako dosiahneme vyššiu úroveň? Prácou dôslednou, vytrvalou, húževnatou - systematickou prácou a národnou disciplínou....“

Dr. Janko Bulík,
zakladajúci predseda
Matic slovenskej v Juhoslávii,
Báčsky Petrovec 1932

Aj keď prešlo takmer 80 rokov, tento citát stále dokonale vystihuje zmysel činnosti Slovákov žijúcich v zahraničí. Metodické centrum Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici si dáva vo svojich rozvíjajúcich sa aktivitách za cieľ práve pomoc svojim krajanom, ktorí

žijú v zahraničí: pýtame sa Vás na aktivity, ktoré sú pre Vás potrebné. Ponúkame Vám viaceré možnosti, ako sa dá do týchto aktivít zapojiť. Ponúkame Vám našu odbornú pomoc a spoluprácu aj pri tých aktivitách, ktoré si organizujete vo vlastnej réžii.

**PhDr. Zuzana Drugová,
rodená Bulíková**

Práve s týmito cieľmi Vám predkladáme aj prvý Bulletin Metodického centra Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici pre Slovákov žijúcich v zahraničí.

Príhovor riaditeľky

str. 4

Špecifikácia aktivít pre Slovákov žijúcich v zahraničí

str. 6

A: Aktivity Metodického centra pre deti a mládež

organizačná garantka: PhDr. Zuzana Drugová

1. Školy v prírode str. 8
2. Detská krajanská univerzita str. 10
3. Letná škola ľudového tanca str. 12
4. Letná škola ľudových remesiel str. 14
5. Zimná lyžiarska škola str. 16
6. Letná športová olympiáda a škola tenisu str. 18
7. Letné detské tábory str. 20
8. Letný poznávací kurz pre stredoškolákov str. 22
9. Poznávacie zájazdy pre školy str. 24

B: Ďalšie vzdelávania dospelých krajanov

organizačná garantka: Mgr. Anita Murgašová

1. Univerzita estetiky str. 26
2. Škola rodinnej podpory gramotnosti detí str. 28
3. Slovo, hudba, pohyb, jazyk vo vyučovacom procese str. 30
4. Škola maturanta str. 32
5. Škola slovenčiny pre absolventov krajanských str. škôl str. 34

Vážení priatelia, vzácni krajania!

Každé etnikum (hlavne také, ktorého genofond je nútený hľadať pôdu pre svoje rozvíjanie v iných ako domácich podmienkach) sa celkom prirodzene snaží spájať vlastných príslušníkov s ich pôvodnou pravlašťou. Táto tendencia sa dotýka aj Slovenska a Slovákov.

**prof. PhDr.
Ján Findra, DrSc.**

Metodické centrum Univerzity Mateja Bela pre Slovákov žijúcich v zahraničí sa dožilo dospelosti. V januári malo 18 rokov. Má za sebou plienkové i atramentové roky. Vo svojom raste, vo vývoji prešlo mnohými fázami. Pozitívnymi i negatívnymi. Taký je už život. Jedinka i inštitúcie. V úvode som si Vás dovolila osloviť citáciou z Návrhu koncepcie a profilu kurzov slovenského jazyka pre učiteľov pôsobiacich v societoch zahraničných Slovákov, ktorý predložil prvý rektor Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – prof. PhDr. Jána Findru, DrSc. – 20. 11. 1992 Ministerstvu školstva a vedy SR na konštituovanie pracoviska venujúceho sa vzdelávaniu učiteľov škôl slovenskej komunity v zahraničí ako odpoveď na Správu z operatívnej porady ministra školstva a vedy Slovenskej republiky z 9. 11. 1992 pod

číslom 4566/1992 – 12, v ktorej sa okrem iného uvádzalo: Vychádzajúc z doterajších skúseností z práce so študentmi – krajanmi a po dohode s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici, navrhujeme zriadit na tejto univerzite Metodické centrum pre krajanov. Vychádzame z poznatku vzdelávať podľa jednotného postupu, pričom je nevyhnutné potrebné poznat špecifika školského systému a národnostného školstva v danej krajine. Okrem toho Univerzita Mateja Bela je zasadnená do čisto slovenského prostredia. Metodické centrum pre krajanov na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici bude uskutočňovať 3-krát ročne kurzy pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry a odborných predmetov zo slovenských škôl...

MC UMB pre Slovákov žijúcich v zahraničí má vo svojom rodnom liste dátum 1. január 1993. Krstnými rodičmi bola Katedra slovenského jazyka a literatúry vtedy Fakulty humanitných a prírodných vied UMB pod vedením prof. PaedDr. Vladimíra Patráscha, CSc. za kooperácie doc. PhDr. Janky Klinckovej, PhD. Do apríla 1995 bola jeho tútorom. Rov-

nako ako Sekcia medzinárodnej spolupráce (SMS) MŠ SR a Dom zahraničných stykov (DZS) MŠ SR, ktorí finančne pokrývali a dodnes pokrývajú jeho aktivity. Od apríla 1995 má svoju (programovú) riaditeľku. Počas plienkových rokov sa vyšpecifikovali kurzy pre učiteľov, novinárov, kultúrnych pracovníkov a administratívnych pracovníkov slovenských samospráv, začali sa udeľovať pre krajanských učiteľov akútne potrebné certifikáty o spôsobilosti vzdelávať v slovenskom jazyku v domovských krajinách, pribudli tvorivé dielne. Vypracovali sme študijný program pre žiakov krajanských škôl, mysliac už na budúce generácie Slovákov v zahraničí. Vydali sme prvé učebnicu slovenčiny pre slovenské zahraničie vydanú na Slovensku – do Argentíny. Predstavili logo MC UMB.

V atramentových rokoch sme si našli spriaznené duše s krajan-skou problematikou – politické a štátne ustanovizne na celom Slovensku a v slovenskom zahra-ničí. Zapojili sme sa do medzinárodných projektov. Dosiahli sme akreditáciu slovenčiny ako mino-rného aj ako cudzieho jazyka.

Udelovali sme akreditované certifikáty. Tak bolo do roku 2007. Medzičasom v roku 2005 sme prešli transformáciou. MC UMB sa stalo súčasťou nového pracovis-ka UMB – Centra celoživotného vzdelávania UMB. Od januára 2008 MC UMB pre Slovákov žijúcich v zahraničí a zahraničných študentov dostalo do vienka po zániku DZS MŠ SR poverenie MŠ SR vzdelávať už aj žiakov a študentov krajanských škôl. Je to veľmi dôležité posolstvo. Získali sme dôveru pri výchove a vzdelávaní budúcej krajanskej inteligencie. K tomu nemôžeme v žiadnom prípade pristupovať ľahostajne. Je to zaväzujúce. Dosiahli sme maturitný vek. Mu-síme uvažovať o zvyšovaní kredi-tu. Našho aj Vášho. Verím, že to, čo Vám ponúkame, bude pre Vás motívujúce, inšpirujúce. Výber je bohatý, pestrý.

Mgr. Anita Murgašová
programová riaditeľka
MC UMB pre Slovákov
žijúcich v zahraničí
a zahraničných študentov

Súčasné a pripravované aktivity Metodického centra Univerzity Mateja Bela pre Slovákov žijúcich v zahraničí si dávajú za cieľ osloviť čím širší okruh záujemcov z prostredia Slovákov žijúcich v zahraničí. Našim cieľom je rozšírenie doterajšej ponuky aktivít, ktoré organizujeme v gescii Ministerstva školstva Slovenskej republiky. Aktivity rozširujeme predovšetkým obsahom, ktorý uspokojuje potreby našich krajanov, doplní ich možnosti o významné vzdelávacie aj poznávacie aktivity na Slovensku a v neposlednom rade aj umožní skvalitnenie komunikácie v rodnom slovenskom jazyku. Aktivity však plánujeme rozšíriť aj teritoriálne do všetkých krajín Európy.

Základné princípy tvorby aktivít Metodického centra:

- pre realizáciu aktivít oslovujeme odborníkov z radov skúsených pedagógov UMB v Banskej Bystrici, ktorí so svojimi odbornými realizačnými tímmi pripravujú zaujímavé a tematicky zamerané aktivity
- poznávacie cesty po Slovensku pripravujeme v spolupráci s odborníkmi z regionálnych múzeí a ďalších odborných inštitúcií tak, aby ponuka bola čím obsažnejšia a zaujímavejšia
- ubytovanie poskytujeme v cenovo dostupných, ale kvalitatívne vyhovujúcich hotelových zariadeniach v nádhernom prírodnom prostredí, v cene pobytu je zahrnutá celodenná strava a pitný režim pre deti
- súčasťou našej ponuky sú cestovné náklady a vstupy do navštívených inštitúcií
- odporúčané vekové kategórie pre účastníkov uvádzame pri charakteristike každej z ponúkaných aktivít
- aktuálne cenové ponuky každoročne vyplývajú z cenotvorby na Slovensku – a závisia od dĺžky trvania a rozsahu poskytnutých služieb. Každoročne budú zverejňované na stránke www.mc.umb.sk

Školy v prírode

Škola v prírode je určená žiakom základných škôl s vyučovacím jazy-

hodiny sú vedené formou zážitkového vyučovania, podporujú tvorivosť detí. Žiakom prednáša-

Vyučovanie prebieha aj priamo v prírode

Spoznávame nepoznané krásy Slovenska

me témy z oblastí: prírodovedné zaujímavosti Slovenska, história Slovenska aj navštíveného regiónu, ale hlavne tradičná kultúra s jej rôznorodými prejavmi.

Dôležitou súčasťou školy v prírode je populudňajší animačný program, v ktorom nechýbajú výlety a spoznávanie blízkych i vzdielenejších historických, kulturných a prírodných zaujímavostí. Program je až do večerných hodín plný hier, súťaží a spoločných zábav. **Ich cieľom je prirodzená a hrajá komunikácia medzi účastníkmi školy v prírode**

kom slovenským v zahraničí. Počas 7–14 dňového pobytu po-skytneme celodený výchovno-vzdelávací a animačný program zameraný na poznávanie slovenských reália a slovenského jazyka.

Naša škola v prírode reflektouje najmodernejšie didaktické formy a metódy. Vyučovacie

Návšteva jaskyne nadchla

Poznávanie krajiny spájame s hrami a súťažením

v slovenskom jazyku a nadviazanie nových priateľstiev.

Od roku 2008 každoročne organizujeme školy v prírode na základe dohody medzi Ministerstvom školstva a Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici. Od tohto roku sa školy pravidelne zúčastňujú žiaci z krajín: Chorvátsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Srbsko a Ukrajina.

Detská krajan ská univerzita

Svet Dobšinského rozprávok na Donovaloch

prednášky renomovaných odborníkov na politológiu, výtvarné umenie, tradičnú kultúru, aj na rôzne odbory histórie a prírodovedy, v popoludňajších hodinách pokračovanie v téme, ale voľným a tvorivým spôsobom.

Súčasťou Detskej krajanskej univerzity sú mnohé návštavy múzeí a galérií v Banskej Bystrici, ale aj výlety za zaujímavosťami najbližšieho – aj vzdialenejšieho okolia: Čiernochorská železnica a lesnícky

Rokovanie detského parlamentu v historickej radnici B. Bystrice

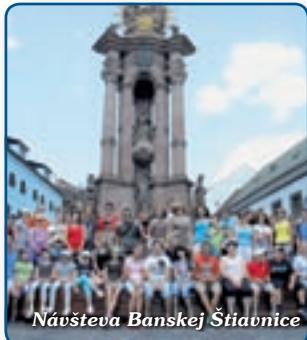
skansen vo Vydrovskej doline, Podpolianske slávnosti v Detve, Donovaly a Habakuky, Banská Štiavnica a kúpanie v jej tajchoch. Od roku 2008 organizujeme Detskú krajan skú univerzitu v gestorstve Ministerstva školstva Slovenskej republiky pre účastníkov z Chorvátska, Maďarska, Rumunska, Polska, Srbska a Ukrajiny.

Vznikajú priateľstvá
Slovákov z rôznych zemí

Detská krajan ská univerzita je jedným z najprestížnejších projektov Metodického centra Univerzity Mateja Bela pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Účastníkmi Detskej krajanskej univerzity by mali byť žiaci základných a stredných škôl s vynikajúcimi výsledkami v slovenskom jazyku, úspešní účastníci rôznych súťaží.

Detskú krajan skú univerzitu pripravujeme priamo na pôde Univerzity Mateja Bela, čo umožňuje zostavenie kvalitného odborného programu - v dopoludňajších hodinách sú to odborné

Návšteva Banskej Štiavnice

Ludové tradície poznávame priamo na festivaloch

Letná škola ľudového tanca

Letná škola ľudového tanca je jednou z najdlhšie realizovaných aktivít

Nadšenie mladých tanečníkov

Metodického centra Univerzity Mateja Bela pre Slovákov žijúcich v zahraničí, je organizovaná od roku 2008. Všetky 4 ročníky tejto školy pripravuje aj osobne realizuje odbornička s dlhoročnou praxou, v spolupráci s kolektívom mladých tanečných a speváckych pedagógov.

Hlavným cieľom školy tanca je tanečná príprava mladých záujemcov, predovšetkým tanečníkov z detských folklórnych súborov v domácich krajinách. Podstatou školy tan-

ca je nácvik základných tanečných techník, prezentovaných modernými pedagogickými metodami. S cieľom maximálnej adresnosti sú účastníci rozdeľení do dvoch skupín podľa vekových kategórií. Mladší účastníci sa potom tancom a spevom viac zabávajú a hrajú, starší účastníci sa zameriavajú na moderné spôsoby výučby tanečnej techniky. Výsledky sú prezentované v nacvičených choreografiách.

V roku 2011 sme záverečný galakoncert účastníkov Letnej

Slovenské deti z Čiech pred vystúpením

školy ľudového tanca predstavili v Múzeu slovenskej dediny v Pribiline. Tanečníci tak spoznali časť národného kultúrneho dedičstva v krásnom prostredí Vysokých Tatier – a návštěvníci v Pribiline zasa spoznali kultúru Slovákov žijúcich v zahraničí. Na základe poverenia Ministerstva školstva Slovenskej republiky sú pravidelnými účastníkmi mladí tanečníci z Českej republiky, Chorvátska, Maďarska, Poľska, Rakúska, Rumunska, Srbska a Ukrajiny.

Účastníci školy tanca na záverečnom vystúpení v Pribiline

Škola tanca v Tatranských Matliaroch

Slováci z Dolnej zeme v Pribiline

Letná škola ľudových remesiel

Letná škola ľudových remesiel bola na našej pôde v roku 2011 organizovaná len po druhý krát, napriek tomu zaznamenala veľmi vysoký počet záujemcov. Práve tradičné remeslá sa stávajú zaujímavými nielen pre detských účastníkov, ale o absolvovanie tohto letného kurzu stále viac prejavujú záujem aj učitelia škôl s vyučovacím jazykom slovenským v zahraničí, ktorí tu získané vedomosti dalej odozvádajú širokemu okruhu žiakov vo svojich domovských krajinách.

Letná škola ľudových remesiel poskytuje základné kurzy v odboroch: **malba na skle, keramika, textilné techniky, zápästková technika, drotárstvo, drevorezba.** Odbornými lektormi sú remeselníci a odborníci s dlhorčinou aktívnu praxou.

Letná škola ľudových re-

mesiel je spravidla zaradená medzi aktivity financované Ministerstvom školstva Slovenskej republiky a jej účastníkmi sú prednostne žiaci a pedagógovia z Chorvátska, Madarska, Poľska, Rumunska, Srbska a Ukrajiny.

Malba na sklo

Školu remesiel so záujmom absolujú aj pedagógovia

Základy keramiky

Absolventi školy remesiel dostanú certifikáty

Zimná lyžiarska škola

Lyžiarska a snowboardová škola pre Slovákov žijúcich v zahraničí si hľadá svoje miesto pôsobiska v najzaujímavejších lyžiarskych strediskách na Slovensku. Organizácia tejto školy na Donovaloch pri Banskej Bystrici ponúka aj mnohé sprievodné aktivity. Lyžiarsky a snowboardový výcvik je garantovaný skúsenými odborníkmi z Katedry telesnej výchovy a športu UMB v Banskej Bystrici. Ich schopnosti dokazuje aj fakt, že napríklad **74% účastníkov lyžiarskeho kurzu v roku 2011 sa postavilo na lyže či snowboard po prvý krát** – a už v nasledujúci deň dokázali zvládnuť jazdu na svahu aj jazdu na vleku.

Nezanedbateľnou časťou zimného kurzu sú volnočasové aktivity, ktorých súčasťou sú mnohé ďalšie športové súťaže. V prípade možnosti sa veľkej obľube tešia aktivity v bazéne – plavecký výcvik sa tak môže stať

Účastníci snowboardového výcviku

Snowboard zvládame za pomocí odborníkov

Návšteva Banskej Bystrice

Lyžiarsky svah zvládli aj začiatočníci už na druhý deň

sprievodným výsledkom zimného kurzu.

Účastníkmi kurzu, ktorý bol došial organizovaný prostredníctvom Ministerstva školstva Slovenskej republiky, sú spravidla žiaci základných škôl z krajín Chorvátsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Srbsko a Ukrajina.

Plávanie je oblúbenou doplnkovou aktivitou

Športová olympiáda a škola tenisu

Letná športová olympiáda a škola tenisu pre Slovákov žijúcich v zahraničí organizovaná Metodickým centrom Univerzity Mateja Bela má za cieľ podporovať mladé športové talenty z prostredia zahraničných Slovákov. Na aktivity, ktorých odborným garantom je kolektív odborníkov z Katedry telesnej výchovy a športu UMB v Banskej Bystrici, vysielajú domovské krajinu mladých športovcov, ktorí na Slovensku absolvujú viaceré športové aktivity.

Účastníci Letnej športovej olympiády počas svojho pobytu pod vedením odborníkov súťažili v olympijských aj plaveckých

Záverečné vyhodnotenie športovej olympiády

Plávanie ako časť športovej olympiády

disciplínach, ale mladí športovci spoznali aj netradičné športové disciplíny – floorbal, vybieraná, futbal, ringo, šípkay a petanque. Veľ-

ký záujem vzbudila aj streľba z luku a streľba zo vzduchovky.

Škola tenisu je určená pre mladé tenisové talenty. Hlavným obsahovým zameraním je výučba a zdokonalovanie základných herných činností v tenise, mladé talenty absolvovali množstvo vyučovacích jednotiek so zameraním na úderovú techniku. Vyskúšali si aj soft tenis, kde sa pod odborným dohľadom skúsených učiteľov učili práve základné úderové techniky.

Účastníci školy tenisu

Sportové aktivity aj v krásnej prírode

Letné detské tábory

Letné detské tábory organizuje Metodické centrum Univerzity Mateja Bela s cieľom podporiť a stimulovať fyzické aktivity a psychickú relaxáciu detí a celkovo posilniť ich imunitu a zdravie. Ďalším cieľom je zábavnou a hravou formou predstaviť mladým návštěvníkom Slovensko ako krajinu, ktorá má na malej ploche krásnu a rôznorodú prírodu – ale aj veľmi zaujímavú história a bohaté ľudové tradície.

Hlavnou súčasťou letných detských táborov je zdravotný telocvičník a mnohé vychádzky do prírody. V prírode sa ale odohrávajú aj záujmové aktivity – rôzne hry a súťaže, ktorých cieľom je, aby účastníci tábora čím viac spoznali vybrané časti

histórie a tradícií Slovenska. **Súčasťou tábora sú aj výlety do okolia – v roku 2011 počas pobytu v Tatranských Matlia-**

roch deti okrem výletov do tatranských osád navštívili aj Spišský hrad, Levoču, Poprad či Beliansku jaskyňu.

Letný tábor prežijú deti s mnohými súťažami

Výlety do prírody ozdravujú

Výlet do Vysokých Tatier

Na základe medzivládnej dohody Metodické centrum od roku 2008 organizuje ozdravené tábory pre deti z Ukrajiny v spolupráci s charitatívnym fondom **Support to children of Ukraine**. Pomoc je určená deťom z černobylskej oblasti s cieľom ozdravenia a posilnenia oslabenej imunity týchto detí. Podobný charakter majú aj letné tábory pre deti z Maďarska.

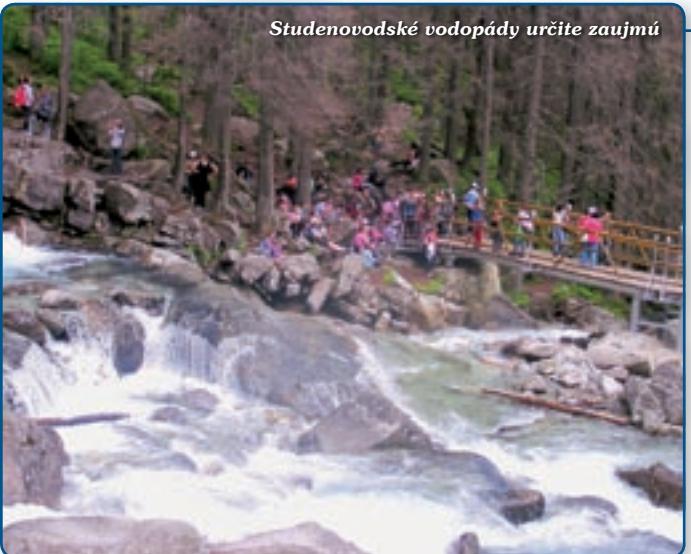
Zážitok z jaskyne patrí k tým najkrajším

Letný poznávací kurz pre stredoškolákov

Letný poznávací kurz pre stredoškolákov z prostredia Slovákov žijúcich v zahraničí je nová ponuka Metodického centra Univerzity Mateja Bela. Inšpirovaná bola pozitívnym prijímaním podobného projektu – školy v prírode pre žiakov základných škôl.

Letný poznávací kurz pre stredoškolákov si dáva za cieľ poskytnúť počas 7 dní celodený zaujímavý poznávací program v jednotlivých regiónoch Slovenska – a to formou, ktorá bude blízka a pozitívne prijímaná touto špecifickou vekovou kategóriou. Obsahom letného poznávacieho kurzu sa tak stanú pútavou

Studenovodské vodopády určite zaujmú

nášané odborníkmi vo zvolenej oblasti – ale priamo v teréne tak, aby práve zážitkové vyučovanie umožnilo čím hlbšie zapamätanie predstavovaných tém.

Nezanedbateľným sprievodným cieľom tejto aktivity je pobyt stredoškolákov na Slovensku, **pravidelné používanie slovenského jazyka v bežnej komunikácii**, čo môže v mnohom byť významnou formou jazykovej pomoci napríklad aj pred nástupom študentov na vysoké školy a univerzity na Slovensku.

Najstaršia história v archeoskanzene

Návšteva jaskyne patrí k najzaujímavejším zážitkom

formou predstavované zvolené témy z oblasti prírodnovednej, historickej, alebo rôznych tém tradičnej kultúry na Slovensku. Do programu v súlade s predstavovanými tématami zahrnieme návštevy prírodných a historických lokalít, centier a podujatí tradičnej kultúry. Jednotlivé témy budú pred-

Poznávame tradičnú kultúru

Zábavnou formou sa krajina poznáva najviac

Vysoké Tatry lákajú mnohých

Poznávacie zájazdy pre školy

Cesta ku koreňom - poznávacie zájazdy po Slovensku sú dalšou z nových ponúk Metodického centra Univerzity Mateja Bela pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Ich účastníkmi sa môžu stať žiaci, aj staršie vekové kategórie, ktorých cieľom je spoznať v Slovensko ako krajinu svojho pôvodu. Maturanti zo Slovenska si zvolia namiesto záverečného plesu cestu do Francúzska – možno by si slovenskí maturanti v zahraničí radšej zvolili cestu ku koreňom?

Spoznávame história v múzeách

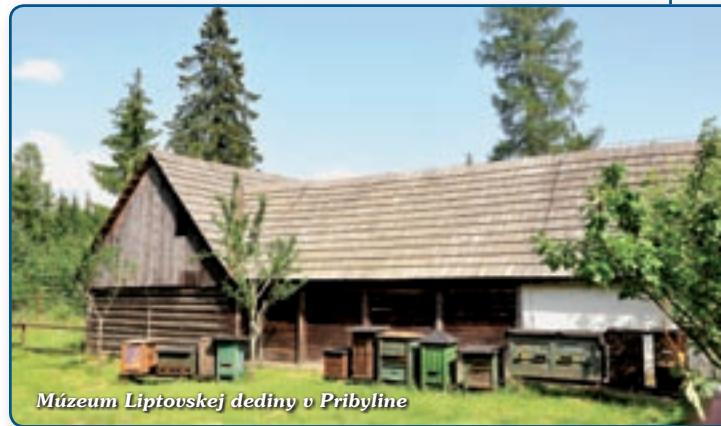
Tradičná kultúra v múzeách v prírode

Štrbské Pleso a Vysoké Tatry

Cieľom poznávacích zájazdov je predstavenie Slovenska, jeho vzácných a rôznorodých prírodných daností, z ktorých vyplýva aj rôznorodosť a pestrosť zachovaných slovenských tradícií. Slovensko je zároveň krajinou so vzácnymi historickými pamiatkami – a my sa spoločne môžeme vydať po jej románskych, gotických, baníckych či ďalších zachovaných stopách. Môžeme si dať aj cestu po folklórnych slávnostach, či za tradičnými remeselnými trhmi, alebo za slovenským divadlom či inými kultúrnymi štýlmi.

Múzeum Liptovskej dediny v Pribyline

Univerzita estetiky

Po stredníctvom Univerzity estetiky ponúkame umelecky talentovaným tínedžerom študijné programy pre oblasť umeleckej komunikácie – slovejnej, hudobnej, výtvarnej a v predmete publicistika. Hudobná a výtvarná výchova nie je klasifikovaná. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry nie je priestor na venovanie sa talentovaným žiakom a študentom. Nie všetky stredné školy ponúkajú svojim študentom predmet estetika, resp. estetická výchova. Program využijú aj tvorcovia školských časopisov.

Rovnaké problémy majú aj školy s vyučovacím jazykom slovenským v zahraničí. Akreditovaný študijný program bude ponukou nielen pre školy v SR, ale aj pre krajančí – pre učiteľov aj žiakov.

Celkový rozsah vzdelávacej aktivity:

- 10 dní /1 kurz/1 rok
- 80 hod./1 kurz/1 rok cez letné prázdniny
- Následne 2 roky

Škola rodinnej podpory gramotnosti detí

Miesto konania:

hotel Hutník, Tatranské Matliare

Termín konania:

letné prázdniny

Ciel:

- Rozvíjanie reči a predčitateľská gramotnosť detí predškolského veku
- Začiatočné čítanie a písanie detí
- Rozvoj jazykových kompetencií na 1. stupni základnej školy
- Tradičná kultúra v európskom a svetovom kontexte

Cieľová skupina:

- Rodičia/starí rodičia z pracovných dôvodov žijúci prechodne v zahraničí bez odborného pedagogického vzdelania
- Deti predškolského a elementárneho veku prechodne žijúce v zahraničí
- Rodičia a deti slovenského pôvodu žijúci v krajinách bez predškolských a vzdelávacích zariadení s vyučovacím jazykom slovenským v domovskej krajine

Slovo, hudba, pohyb, jazyk vo vyučovacom procese

1. modul: Jazyková a pohybová kultúra, jej poistenie a poslanie vo vývoji ľudstva - úvod do problematiky integrovanej edukácie (40 hodín)

2. modul: Pedagogické zásady uplatňovania ryt-micko-pohybových a dramatických aktivít, ako podnety alternatívnych metód pri formovaní pohybovej, hudobnej a jazykovej kultúry dospelého (40 hodín)

3. modul: Hudobno-tanečné hry ako metóda integrovaného vyučovania z didaktického hľadiska a ich metodickej postupnosti (40 hodín)

Miesto konania:

učitelské kurzy (v Banskej Bystrici/výjazdové)

Proces osvojovania a rozvíjania nových vedomostí a pohybových štruktúr predpokladá časovo rozložený kurz do modulov, ktoré umožňujú optimálne tempo motorického i jazykového učenia rešpektujúc zásady primeranosti a metodickej postupnosti v jednotlivých fázach učenia, frekvencie opakovania aj v rôznych komunikačných situáciach i rozvoj pa-

mäti, syntetizujúc pohyb s hudobnou predlohou (hra korepetítora) a hovoreným slovom v materinskom jazyku.

Adekvátnosť uvedeného prístupu podporujú i vedecí poznatky, že čím viac analyzátorov je zapojených do istej činnosti, tým úspešnejšia a efektívnejšia je výučba.

Zároveň frekventanti vzdelávacej aktivity absolvovali jednotlivých modulov získajú parciálne kompetencie, ktoré môžu využívať vo svojej činnosti. Usporiadanie modulov rešpektuje zásadu postupnosti a primeranosti.

Požadované vstupné vzdelanie:

stredné odborné, vysokoškolské I. alebo II. stupňa – pedagogický smer

Rozsah celej vzdelávacej aktivity:

- 120 hod.
- z toho teória: 60 hod.
- z toho prax: 60 hod.

Škola maturanta

Ciel:

- autentické geografické, historické, etnografické a umelecké reálne o Slovensku
- upevňovanie znalostí slovenského jazyka vo všetkých lingvistických rovinách
- slovenská lexikálna báza z prírodovedy, ekonomie, politológie a práva
- odstraňovanie bilingvizmu v odbornej terminológii
- základy translácie zo štátneho jazyka
- literárno-historické reálne zo slovenskej literatúry
- literárno-teoretické základy na prijímacie pohovory zo slovenskej literatúry na vysokých školách v SR
- motivácia štúdia na fakultách UMB v Banskej Bystrici, resp. v SR

Cieľová skupina:

- študenti 3. a 4. ročníka gymnázia/lýcea s vyučovacím jazykom slovenským v zahraničí
- študenti pripravujúci sa na štátnu skúšku zo slovenského jazyka, literatúry a slovenskej kultúry
- slovakisti zahraničných univerzít

Termín:

- september/október (10 – 14 dní)

Škola slovenčiny pre absolventov krajanských str. škôl

Motto: Repetitio est mater studiorum...
Opakovanie matka múdrosti...

(jazyková príprava na vysokoškolské štúdium v SR)

Ciel:

- autentické geografické, historické, etnografické a umelecké reálne o Slovensku
- upevňovanie znalostí slovenského jazyka vo všetkých lingvistických rovinách
- slovenská lexikálna báza z pedagogiky, psychológie, humanitných vied, kultúry, prírodovedy, ekonomie, politológie a práva
- odstraňovanie bilingvizmu v odbornej terminológii
- základy translácie zo štátneho jazyka
- literárno-teoretické základy zo slovenskej literatúry na vysokých školách v SR

Cieľová skupina:

- absolventi krajanských gymnázií/lýceí prijatí na vysokoškolské štúdium v SR – štipendisti MŠVVaŠ SR

Termín:

- júl/august (10 dní)

Fakulty UMB Banská Bystrica

1. Fakulta humanitných vied,
Fakulta prírodných vied UMB
2. Ekonomická fakulta UMB,
Metodické centrum UMB
3. Právnická fakulta UMB
4. Pedagogická fakulta UMB
5. Fakulta politických vied
a medzinárodných vzťahov UMB

Metodické centrum UMB pre Slovákov žijúcich v zahraničí
a zahraničných študentov

Cesta na amfiteáter 1
974 01 Banská Bystrica
SLOVENSKO
www.mc.umb.sk

Bulletin výšiel v roku 2011 v náklade 500 ks

Editor: PhDr. Zuzana Drugová

Tlač: BRATIA SABOVCI, s.r.o., Zvolen